

SELETUSKIRI

Leping Eesti Vabariigi ja Soome Vabariigi vahel merealapiirist Soome lahel ja Läänemere põhjaosas

Eesti Vabariigi iseseisvuse taastamise järel tuli kohe lahendada küsimus Eesti merepiiridest, sealhulgas määrata Eesti jurisdiktsiooni (majandusvöönd) piirid Soome lahel. Kokkuleppel Soome Vabariigiga kohaldati kuni Eesti ja Soome vahelise lepingu sõlmimiseni ajutiselt nelja Soome Vabariigi ja NSV Liidu vahel sõlmitud kokkulepet, mis piiritlesid merealad Soome lahel ja Läänemere põhjaosas. Eesti ja Soome ajutine kokkulepe sõlmiti nootide vahetamise teel Soome Vabariigi suursaadiku J.Kaurinkoski ja Eesti Vabariigi asevälisministri R.Müllersoni vahel kaheks aastaks ning jõustus 9. jaanuaril 1992. aastal. Kokkulepete ajutise rakendamise aega pikendati kuni 9. jaanuarini 1997 Vabariigi Valitsuse korralduse 29. detsembrist 1994. a nr 1111-k (RT II 1995, 2, 8) alusel.

"Leping Eesti Vabariigi ja Soome Vabariigi vahel merealapiirist Soome lahel ja Läänemere põhjaosas" kirjutati alla 18. oktoobril 1996. aastal Eesti Vabariigi välisminister Siim Kallase ja Soome Vabariigi välisminister Tarja Haloneni poolt.

Lepingus on piirijoone määratlemise aluseks võetud keskjoone põhimõte, mida on kasutatud ka ülalviidatud neljas Soome - NSV Liidu vahel sõlmitud kokkuleppes. Eesti majandusvööndi ning Soome mandrilava ja kalandusvööni vaheline piir moodustub geodeetilistest joontest, mis läbi nurgapunktide ühendavad piirijoone alguspunkti idas selle viimase punktiga läänes. Piirijoone algus- ja lõpp-punktis kattuvad ühelt poolt Eesti Vabariigi, Soome Vabariigi ja Vene Föderatsiooni merealapiirid ning teiselt poolt Eesti Vabariigi, Soome Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi merealapiirid. Nimetatud punktide täpsed asukohad vajavad kinnitamist riikidevaheliste kolmepoolsete kokkulepetega. Tehniliste ekspertide tasemel on need punktid kooskõlastatud ning see võimaldab vastavalt rahvusvahelisele praktikale lepingus määrata Eesti - Soome vahelise merealapiiri algus- ja lõpp-punktid kolmikpunktide ligidal. Idapoolseim punkt asub kolmikpunktist ca 200 meetri kaugusel (koordinaad 59°59.678' põhjalaiust ja 26°20.147' idapikkust), läänepoolseima punkti kaugus kolmikpunktist on ca 18 meetrit (koordinaadid 58°50.677' põhjalaiust ja 20°28.902' idapikkust). Koordinaadid on antud kaasaegses WGS-84 süsteemis.

Lepingu järgi asetub enamik punkte (vt seletuskirja lisaks olev A3 formaadis kaart, punktid 10 kuni 23), võrreldes merealapiiride seaduses antud punktidega, lõuna poole 18" (sekundit) ja lääne poole sama palju, meetrites vastavalt 554 m ja 293 m. Seega on punktid nihkunud edela (SW) suunas 627 meetrit. Arvestades piirijoone üldist kirde - edela kulgemise suunda (täpsemalt SWW suund) on pindala vahe seaduses määratud joone ja lepinguga määratava joone vahel 117,26 km². Eelkirjeldatud nihe on tingitud asjaolust, et Soome - NSV Liidu vahel aastatel 1965 ja 1967 sõlmitud kokkulepetes on piiripunktid määratud kaartidelt, kus kasutati NSVL 1964. aasta merekaardi koordinaatide süsteemi, mis oli nihkes põhja ja itta 18"

(ehk 0,3') võrreldes Krassovski-42 koordinaatide süsteemiga. Seda asjaolu ei võetud arvesse 1993. aasta Eesti merealapiiride seaduses, kus kasutati ülalviidatud Soome - NSVL kokkulepete koordinaate. Nihe ilmnes alles 1994. aastal Eesti merekaartide koostamisel, kui Eesti majandusvööndi piir asetuse põhja poole Soome kaartidel kujutatust.

Kirjeldatud nihe on leidnud kinnitust ka Soome - NSVL 1980. aasta kokkuleppes, kus Eesti - Soome piirijoone numeratsioon punkt nr 24 (merealapiiride seaduse lisas 2 punkt 84) asukoht on antud topeltkoordinaatides, mis erinesid eelnimetatud nihke võrra. Samuti on Eesti - Vene merepiiri üle peetavate läbirääkimiste käigus Vene poole eksperdid kirjalikult kinnitanud kahe koordinaatsüsteemi kasutamist.

Üleminek koordinaatsüsteemi WGS - 84 on tehtud kolmes etapis:

- 1) NSVL merekaartide 1964. a koordinaatide süsteemis olevate punktide koordinaatidest lahutati nihe 18" ning saadi koordinaadid Krassovski ellipsoidil 1942. aasta süsteemis;
- 2) Krassovski-42 süsteemi koordinaadid viidi üle GRS-80 ellipsoidile, kasutades Bursa-Wolf teisendusparameetreid, mis olid saadud Eesti geodeetilise põhivõrgu mõõtmisel ja arvutamisel. Teisenduse tulemusel saadi koordinaadid EUREF - EST 92 süsteemis;
- 3) EUREF süsteemi koordinaadid teisendati Bursa-Wolf meetodil WGS-84 koordinaatideks. Piirijoone kirjeldus on käesoleva lepingu eelnõu artiklis 2. Lepinguga lisa on piirijoont skemaatiliselt kujutatav suuremastaabiline kaart.

Pooled on kokku leppinud, et leping tuleb jõustada hiljemalt 9. jaanuariks 1997.

Käesoleva lepingu jõustumisel ning merealapiiri lepingute sõlmimisel Vene Föderatsiooni ja Rootsi Kuningriigiga tuleb muuta Eesti merealapiiride seadust ja viia see vastavusse sõlmitud välislepingutega. Seaduses tuleb muutmise käigus määratleda geograafilised punktid Eesti merekaartidel kasutusele võetud koordinaatsüsteemis WGS-84 ja fikseerida piirijoone kirjeldamiseks kasutatud geodeetilised lähteandmed vastavalt kaasaegse mereõiguse nõuetele.

Merealapiiri leping Soomega ei muuda Eesti territoriaalmere piiri (riigipiiri).

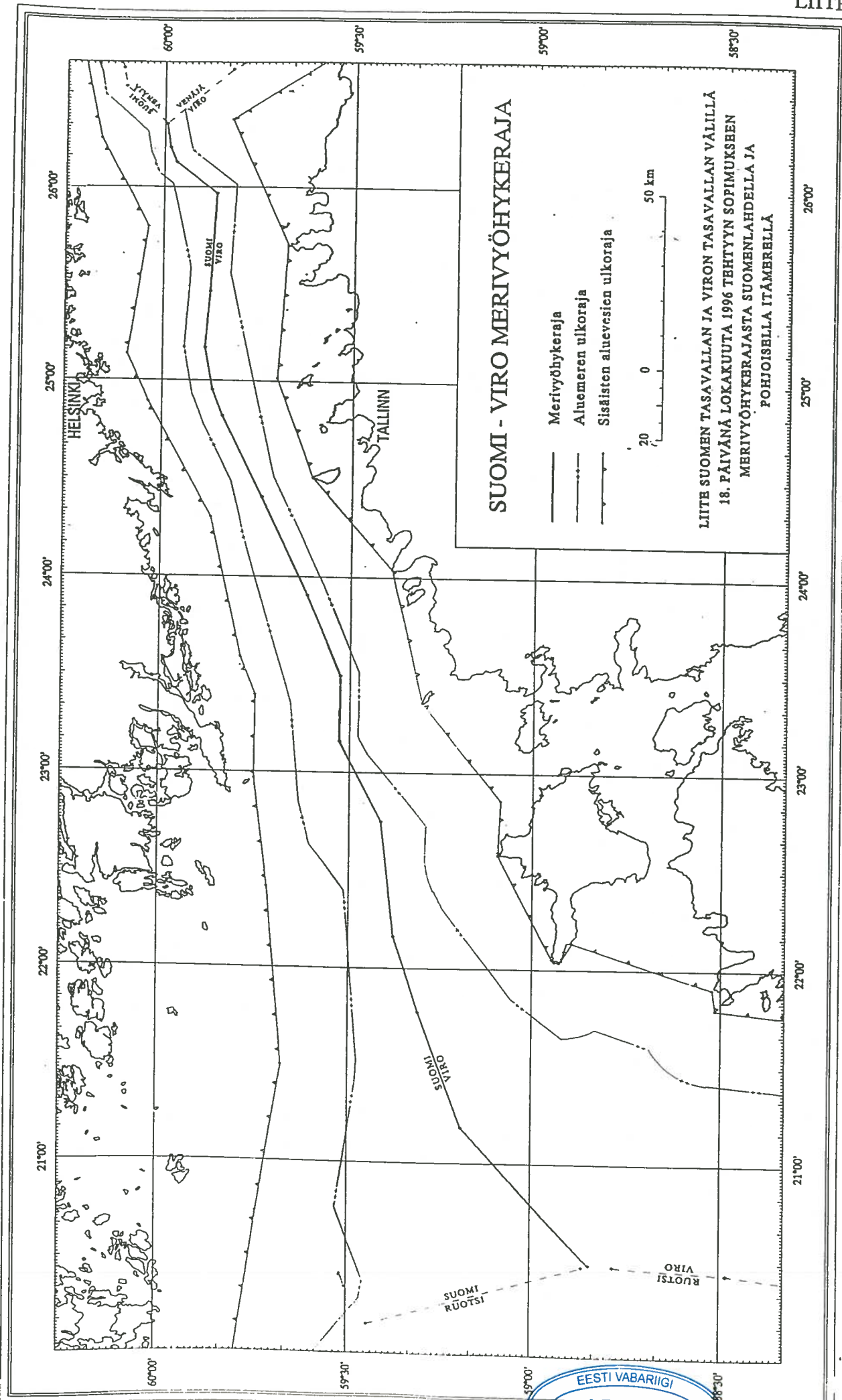

Siim Kallas
Minister

Indrek Tarand
Kantsler

Sulev Roostar
631 7488

SUOMI - VIRO MERIVYÖHYKERAJA

- Merivyöhykeraja
- - - Alueen ulkoraja
- · · Sisäisten aluevesien ulkoraja

LIITE SUOMEN TASAVALLAN JA VIIRON TASAVALLAN VÄLILLÄ
 18. PÄIVÄNÄ LOKAKUUTA 1996 TEHTYYN SOPIMUKSHEEN
 MERIVYÖHYKERAJASTA SUOMENLAHDELLA JA
 POHJOISELLA ITÄMERELLÄ

